

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hviſs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Dominica XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

tum animo, tum corpori meo necessarius: quin etiam, quæ mihi mala (*præter peccata*:) in hac ærumnosa vita immittit, ea in meam salutem sit conuersurus^h cum & facere id possit, vt omnipotens Deusⁱ, & facere id velit, vt benignus pater^k.

^a Eph. 1, 3. ^b Jerem. 32, 17. ^c Act. 4, 24. ^d Heb. 11, 3. ^e Eph. 1, 11. ^f Pl. 148, 1. 2, 3, 4, 5, 6. ^g Io. 5, 17. ^h Eph. 1, 5, 6. ⁱ Ioh. 20, 17. ^j Ioh. 3, 1. ^k Psa. 118, 8. ^l Prou. 3, 5, 6. ^m Pet. 5, 7. ⁿ Heb. 12. ^o Ioh. 12. ^p Psal. 115, 3. ^q Plal. 135, 5, 6. ^r Psal. 103, 13. ^s Esa. 49, 15, 16. ^t Mat. 7, 11.

DOMINICA X.

QVÆSTIO XXVII.

Quid est Prouidentia Dei?

RESP. Omnipotens^a & vbique præfens^b Dei vis, quæ cælum & terram cum omnibus creaturis tanquam manu sustinet ac gubernat: c vt quæ terra nascuntur, pluuia item & siccitas, fertilitas & sterilitas, cibus & potus^d, bona & aduersa valetudo^e, diuitiæ & paupertas^f omnia denique (*præter peccatum*:) non temere aut fortuito, sed paterno eius consilio & voluntate contingant.

^a Pl. 89, 14. ^b Esa. 40, 26. ^c Pl. 139, 7, 8, 9, 10. ^d Act. 17, 27. ^e Esa. 40, 12. ^f Act. 17, 28. ^g Pl. 104, 13, 14, 15, 16. ^h Act. 4, 17. ⁱ Exo. 15, 26. ^j Iob. 5, 18, 19. ^k Sam. 2, 7. ^l Prou. 2, 2. ^m Thr. 3, 37, 38. ⁿ Eccl. 45, 7. ^o Mat. 10, 29, 30, 31.

QVÆSTIO XXVIII.

Quid nobis prodest hæc cognitio Creationis & Prouidentia diuina?

RESP. Vt in aduersis patientes^a, in secundis grati simus^b, in futurum vero optimam in Deo fidissimo patre, spem repositam habeamus^c, certo ^d *spèrantes*, nihil esse quod nos ab eius amore abstrahat^d, *nisi velimus*; quândo quidem omnes creaturæ ita sunt in eius potestate, vt sine eius arbitrio non modo nihil agere, sed ne moueri quidem possint^e: *exceptis libero arbitrio pradiis, ex quibus suum cuique peccatum est, & non ex Deo.*

^a Psal. 39, 10. ^b Iob. 1, 21, 22. ^c Dent. 8, 10. ^d 2. Cor. 1, 10. ^e Rom. 8, 35. ^f Rom. 8, 38, 39. ^g Act. 17, 28. ^h Prou. 21, 1.

DE FILIO.

DOMINICA XI.

QVÆSTIO XXIX.

Quare Filius Dei appellatur Iesus, hoc est, Saluator?

RESP. Quia nos saluat ab omnibus peccatis nostris^a, *nisi velimus*: nec vlla salus *ultima* aliunde peti debet, vt à Deo; nec alibi reperiri potest^b: *salua Sanctorum intercessione.*

^a Mat. 1, 21. ^b Act. 4, 12. ^c 1. Cor. 1, 11. ^d Mat. 1, 21. ^e Ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.

RESP. a Ipse, sed & Sancti quodam modo saluare possunt cum, & in iplo.

^b Act. 4, 12. *Qui factus est in Capite anguli & non est in alio aliquo salus*: Sic, vt in Deo. Nec enim aliud nomen est sub celo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Principaliter, 1. Cor.

Cor. 3. 11. Fundamentum enim aliud nemo potest ponere. At potest superædificare, præter id quod positum est, quod est Christus Iesus.

um, sed nostram infirmitatem & indignitatem.

QVÆSTIO XXX.

Creduntne igitur illi in unicum summum Seruatorem Iesum, qui à Sanctis, aut à se aut aliunde felicitatem aut salutem querunt?

* Non.
Est
† quidē,
* tamen
† aut
* non
† aut

RESP. * Ita. Etenim verbo, † eo Seruatore gloriantur, & reip̄a * non abnegant unicum summum Seruatorem Iesum. Necessè est enim, † & Iesum * esse perfectum Seruatorem^a, † & qui eum Seruatorem vera fide amplectuntur, eos omnia in ipso possidere, mediate vel immediate, quæ ad salutem requiruntur^b.

^a Col. 1. 19. 20. Col. 2. 10. b Ioh. 1. 14. Ioh. 1. 16. Heb. 7. 25.

^a Col. 1. v. 19. 20. Ut sit in omnibus ipse Primatum tenens: quia in ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare; & per eum reconcilians omnia in ipsum, pacificans per Sanguinem Crucis eius siue quæ in terris siue quæ in cælis sunt. Col. 2. 10. Estis in illo repleti, qui est Caput omnis Principatus & Potestatis.

RESP. a Primari ad saluandum non de rogat intercessio Sanctorum plus, quam Principatui Ministerium famulorum. Facta horum tribuuntur illi.

b Ioh. 1. 14. Et Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. 16. Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia. Heb. 7. 2. Unde & saluare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper viuens ad interpellandum pro nobis.

RESP. Cum h. sce stat salua Sanctorum Intercessio; non quæ sit de absoluta necessitate medij necessaria, vt primariò saluans per se; sed utilis sit vt adiuuans, non De-

DOMINICA XII.

QVÆSTIO XXXI.

Quare appellatur Christus, hoc est, vnctus?

RESP. Quod à patre^a ordinatus^b, & Spiritu Sancto vnctus sit, c summus propheta ac doctor^d, qui nobis arcanum consilium & omnem voluntatem patris de redemptione nostri patefecit^e; & summus pontifex^f, qui nos vnico sacrificio cruento sui corporis redemit^g, nunc quoque pretium redemptionis per S. Sacramenta nobis applicat, ac assidue pro nobis apud patrem intercedit^h, & Rexⁱ, qui nos suo verbo^k & spiritu in Ecclesia sua sub visibili Capite gubernat, & partem nobis salutem tuetur ac conseruat^m.

^a Act. 4. 27. b Luc. 4. 18. ex Esa. 61. 1. Act. 2. 36. c Heb. 1. 9. ex Pl. 45. 8. Act. 10. 38. d Act. 3. 22. ex Deut. 18. 15, Mat. 17. 5. e Io. 15. 18. Ioh. 15. 15. f Psal. 110. 4. Hebr. 3. 1. g Hebr. 10. 10. Heb. 10. 4. h Rom. 8. 34. i Psal. 2. 6. Ioh. 18. 27. k Pl. 110. 2. Pl. 119. 105. l Psal. 143. 10. Ioh. 16. 7. 13. m Ioh. 10. 27.

QVÆSTIO XXXII.

Cur verò tu Christianus appellaris?

RESP. Quod per Baptismum & fidem
Qq 2 dem